

“คู่มือ”

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของสำนักงาน กปร.
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการที่ได้รับ
งบประมาณสูงสุด ปีงบประมาณ 2565**

โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ส่วนที่ ๑

“คู่มือ” การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงาน กปร.ด้านการจัดซื้อจัดจ้างโครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุด ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

บทที่ ๑	ความเป็นมา	๑
บทที่ ๒	แนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร	
๒.๑	การประเมินความเสี่ยง ตามกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามแนวทางของ Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO)	๒
๒.๒	การบริหารความเสี่ยงขององค์กร หรือ ERM	๕
๒.๓	การประเมินความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๕
๒.๔	วิธีการประเมินความเสี่ยง มีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน	๕
	ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	๖
	ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง	๗
	ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๗
บทที่ ๓	การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕	
๓.๑	กระบวนการในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
๓.๒	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงคุณภาพของทั้ง ๓ ด้าน	๑๒
บทที่ ๔	กรอบแนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	
๔.๑	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๕
๔.๒	การควบคุมการปฏิบัติงาน	๑๖
๔.๓	สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)	๑๖
	๔.๓.๑ การเปิดเผยข้อมูล	๑๖
	๔.๓.๒ ลักษณะของข้อมูลเปิดเผย	๑๗
	๔.๓.๓ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ	๑๗
	๔.๓.๔ การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี	๑๗
	๔.๓.๕ การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control)	๑๙

ส่วนที่ ๒

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุด ของสำนักงาน กปร.

๑.	หลักการและเหตุผล	๒๑
๒.	วิธีการ	๒๒
๓.	การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕	๒๒

	หน้า
แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายงานรอบที่ ๑ (ภายใน ๑ มีนาคม ๒๕๖๕)	๒๕
แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๖
แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายงานรอบที่ ๒ (ภายใน ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕)	๒๗
แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต รอบที่ ๒ ผลการดำเนินการความเสี่ยงการทุจริต	๒๘
รายละเอียดการรายงาน (ของสำนักงาน ป.ป.ท.)	๒๙
ส่วนที่ ๓	
โครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุดของสำนักงาน กปร. “ ค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB Camp รุ่นที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ” ขั้นตอนการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงและมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงในการดำเนินงานและการจัดซื้อจัดจ้างของ กองประชาสัมพันธ์และกลุ่มบริหารการเงิน	๓๐ - ๓๓
ภาคผนวก	
โครงการ “ ค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB Camp รุ่นที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ”	
คำสั่งที่ 14/2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และ กรรมการตรวจรับพัสดุ งานจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	
คำสั่งที่ 28/2565 เรื่อง เปลี่ยนประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และ กรรมการตรวจรับพัสดุ งานจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	
คำสั่ง เรื่อง ประกวดราคาจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	

ส่วนที่ ๑
“คู่มือ” การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงาน กปร.
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุด
ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

บทที่ ๑

๑. ความเป็นมา

ตาม มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการ ดังนี้^๑

๑) กำหนดให้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เป็นนโยบายของกระทรวงให้มีผู้บริหารกำกับ ติดตาม อย่างใกล้ชิดและบรรจุเป็นโครงการหรือกิจกรรมระดับนโยบายของหน่วยงานที่ต้องดำเนินการโดยบรรจุไว้ในแผนป้องกันการทุจริตประจำปีของหน่วยงาน และในการคัดเลือกภารกิจหรือกระบวนงาน เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ควรเป็นภารกิจหลัก (Core Business) โดยพิจารณาจากกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติราชการ และภารกิจหรือกระบวนงานที่มีผลกระทบต่อประชาชน โครงการ/กิจกรรมที่มีการตั้งงบประมาณไว้สูงมาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นอันดับแรก พร้อมทั้งมีการนำข้อมูลเรื่องร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงาน และข้อทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก ทำการวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น นำมาประเมินความเสี่ยงเพื่อให้มีมาตรการควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตซ้ำอีกในอนาคต หรือประเด็นที่เป็น Pain Point ของหน่วยงาน

๒) เพื่อให้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้เพื่อควบคุมและลดโอกาสการทุจริตในองค์กรได้อย่างแท้จริง และมีประสิทธิภาพ เช่น ควรมีคณะทำงานที่รับผิดชอบและมีการรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อการประชุมผู้บริหาร เทียบกับเป้าหมายที่คาดหวัง พร้อมวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหาและแนวทางที่จะบรรลุเป้าหมาย ให้มีการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และจัดให้มีระบบแจ้งเตือน (Warning) กรณีที่เป็นประเด็นความเสี่ยงการทุจริตสูง

๓) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตการปรับแผนหรือเพิ่มเติมแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตควรให้ Risk Owner และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหน่วยงานมีส่วนร่วม และอาจเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๔) ส่งเสริมให้มีการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และเพื่อให้มีการพัฒนามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

๕) ให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้มีการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่เหมาะสมทั้งภายในและภายนอกองค์กร และให้มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) รวบรวมองค์ความรู้ มาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้

^๑ ที่มา : รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔

บทที่ ๒

๒.๑ แนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม กำกับ และป้องกันโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้นในองค์กร และเพื่อให้แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กรเกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างแท้จริง จึงควรมีคณะทำงานที่รับผิดชอบ รวมถึงมีการรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้กับผู้บริหารได้รับทราบ เพื่อให้มีการขับเคลื่อนฯ เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดให้มีระบบการแจ้งเตือน (Warning) ในกรณีที่เป็นประเด็นความเสี่ยงการทุจริตสูง

๒.๑ การประเมินความเสี่ยง ตามกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) มี ๒ แบบคือ COSO ๒๐๑๓ Internal Control และ COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง

๒.๑.๑ มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

Source : COSO การควบคุมภายใน 2013

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๒.๑.๑.๒ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัตินอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective: เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นั้น แก่ผู้บริหาร

Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๑.๒ กรอบตาม COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗)

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงาน

ขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยง การทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๒.๑.๓ องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือก ของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จ-การดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยง ที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง “Good risk management and Internal control are necessary for long term success of all organizations.” – COSO (บทความจาก TRIS Academy Club Issue๔ January ๒๐๑๘, "Organizational Excellence" โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น

๒.๒. การบริหารความเสี่ยงขององค์กรหรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	แบบใหม่ (ERM)
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๒.๓ การประเมินความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision

ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision ควบคุมและตรวจสอบโดยใช้อำนาจกฎหมาย หน่วยงานของทางราชการจะเน้นที่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ซึ่งจำเป็นแต่ได้ผลน้อยในการสร้าง “คุณภาพ” “คุณค่า” ที่เกิดจากการตรวจสอบ นอกจากนั้นยังเป็นการเน้น “อดีต” มากกว่า “ปัจจุบัน” และ “อนาคต”

ความหมาย คำจำกัดความ ^๒.

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตและอาจส่งผลกระทบต่อในด้านลบที่ไม่ต้องการ ดังนั้น การตัดสินใจกระทำใด ๆ โดยไม่มีข้อมูลหรือไม่มีการวางแผนใด ๆ จึงสามารถกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสภาวะของความเสี่ยง

การเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจที่จะดำเนินการ (หรือไม่ดำเนินการ) สิ่งใดสิ่งหนึ่งบนพื้นฐานของการขาดข้อมูลที่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน เป็นเพียงการประมาณการ การคาดเอา การตั้งความหวัง ซึ่งผลของการตัดสินใจนั้นอาจเป็นไปตามความคาดหมายหรือตรงกันข้ามก็ได้

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๒.๔ วิธีการประเมินความเสี่ยง มีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

- ๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
- ๒) การประเมินความเสี่ยง
- ๓) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

^๒ คำนิยามจากเอกสารคู่มือการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงหน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยพิจารณาจาก ๒ รายละเอียด ดังนี้

- Ω โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
- Ω ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ตัวอย่าง การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

๑. ด้านกลยุทธ์ (Strategic) ด้านวิสัยทัศน์องค์กร

๑.๑ ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสการเกิด (Likelihood)

โอกาสการเกิด (Likelihood)	
๕	วิสัยทัศน์ ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลไม่ได้
๔	วิสัยทัศน์ ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ / วิธีวัดผลที่ยาก เป็นนามธรรม
๓	วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ / มีวิธีวัดผลที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ระดับปานกลาง
๒	วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ / มีวิธีวัดผลที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม บางส่วน
๑	วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ / มีวิธีวัดผลที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ทั้งหมด

๑.๒ ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ด้านวิสัยทัศน์องค์กร

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	แผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ไม่ส่งผลต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลไม่ได้เป็นรูปธรรม
๔	แผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลได้เป็นรูปธรรม
๓	แผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลได้เป็นรูปธรรม
๒	แผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลได้เป็นรูปธรรม
๑	แผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ / วัดผลได้เป็นรูปธรรมทั้งหมด

๒. ด้านการดำเนินงาน (Operation) การเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

๒.๑ ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิด (Likelihood)

โอกาสการเกิด (Likelihood)	
๕	เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่าแผน ๔ เดือน
๔	เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่าแผน ๓ เดือน
๓	เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่าแผน ๒ เดือน
๒	เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้ากว่าแผน ๑ เดือน
๑	เบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๒ ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) การเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เบิกจ่ายงบประมาณ น้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ ๘๐
๔	เบิกจ่ายงบประมาณ ร้อยละ ๘๑-๘๕
๓	เบิกจ่ายงบประมาณ ร้อยละ ๘๖-๙๐
๒	เบิกจ่ายงบประมาณ ร้อยละ ๙๑-๙๕
๑	เบิกจ่ายงบประมาณ ร้อยละ ๙๖-๑๐๐

๓. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance)

๓.๑ ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิด (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๓.๒ ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๔. การปฏิบัติงานด้านการเงิน (Finance)

๔.๑ ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิด (Likelihood) ทางด้านการเงิน

โอกาสเกิด (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๔.๒ ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๔	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๑	ความเสียหาย..... บาท หรือน้อยกว่า

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

● สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
● สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
● สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
● สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง

การระบุประเด็นความเสี่ยง และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง การระบุประเด็นความเสี่ยงโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่าใครทำอะไรที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน

การค้นหาความเสี่ยง ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยง เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงจริงที่เกิดขึ้น

การให้คะแนนความเสี่ยง โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Score) เพื่อนำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามแบบฟอร์มตาราง ที่ ๑

แบบฟอร์มตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยง การให้คะแนนความเสี่ยง และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)		
			Likelihood (โอกาส)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score (คะแนนความเสี่ยง)

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา แล้วนำมาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุม หรือลดโอกาสเกิดโดยลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือก มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุดและประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตาม ตารางที่ ๒) เพื่อพิจารณา จัดทำ มาตรการควบคุมความเสี่ยงเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงควร เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ (ตามแบบฟอร์ม ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๒ การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน (Key Controls in place)

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความ เข้มแข็ง และดำเนินไปได้อย่าง เหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิด ความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยัง ขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐาน ที่ยอมรับได้เนื่องจาก มีความหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

แบบฟอร์มที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงด้าน.....		
ชื่อโครงการ/งาน.....		
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง	
๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง	

บทที่ ๓

๓. การขับเคลื่อนและเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ^๓

๓.๑ กระบวนการในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ทางสำนักงาน ป.ป.ท. ได้กำหนดกระบวนการให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการในแต่ละด้าน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเน้น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ

ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ การจัดซื้อ จัดจ้าง

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีการประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพของทั้ง ๓ ด้าน จะต้องแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ (Scale) ดังนี้

P (PASS) ระดับพอใช้

G (Good) ระดับดี

E (Excellent) ระดับยอดเยี่ยม

โดยมีรายละเอียดเกณฑ์การประเมิน “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” แต่ละระดับ จำแนกเป็น ๓ ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

^๓ จาก : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕”

๓.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงคุณภาพของทั้ง ๓ ด้าน
 เกณฑ์การประเมิน ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ด้านความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control)
๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทาง ราชการ	ระดับคะแนน P (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ)
	<p>๑) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างตรงจุดตรงประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๒) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน G (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ P ก่อน) และต้องเป็นมาตรการฯ ของประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรง สูง-สูงมาก เท่านั้น
	<p>๓) มีการพัฒนามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ของประชาชนให้ง่าย เร็วขึ้น ถูกลง ลดอุปสรรคการให้บริการ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ซึ่งเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐ โดยต้องแสดงให้เห็นถึงการพัฒนามาตรการหรือระบบการให้บริการจากของเดิมที่หน่วยงานมีอยู่ก่อนอย่างไรด้วย</p> <p>๔) มีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก – รับ หรือจะยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไม่รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญและไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือ แนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูง-สูงมาก ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต)</p> <p>๕) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน E (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ G ก่อน)
	๖) มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหน่วยงาน ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์การประเมิน ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control)
๒. การใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	ระดับคะแนน P (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ)
	<p>๑) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การใช้ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้อย่างตรงจุด ตรงประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๒) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การ ปฏิบัติ มีการบังคับใช้หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน G (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ P ก่อน) และต้องเป็นมาตรการฯ ของประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรง สูง-สูงมาก เท่านั้น
	<p>๓) มีการพัฒนามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและหน้าที่ ที่ชอบด้วย กฎหมาย สุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องแสดงให้เห็นถึงการพัฒนา มาตรการ หรือระบบจากของเดิมที่หน่วยงานมีอยู่ก่อนอย่างไร ด้วย</p> <p>๔) มีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก – รับ หรือจะ ยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบ ต่าง ๆ เช่น ไม่รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญและไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการ ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความ เสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้อง สอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือ แนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับ เจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูง-สูงมาก ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการ ทุจริต)</p> <p>๕) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การ ปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน E (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ G ก่อน)
	<p>๖) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวข้องกับระบบหรือ กระบวนการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงานที่เป็นผลมาจากการ พัฒนามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและหน้าที่โดยประกาศเป็น นโยบายของผู้บริหาร ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๗) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การ ปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>

เกณฑ์การประเมิน ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้าง

ด้านความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control)
๓. โครงการจัดซื้อ จัดจ้าง	ระดับคะแนน P (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ)
	<p>๑) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างตรงจุด ตรงประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๒) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน G (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ P ก่อน) และต้องเป็นมาตรการฯ ของประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรง สูง-สูงมาก เท่านั้น
	<p>๓) มีการพัฒนามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องแสดงให้เห็นถึงการพัฒนามาตรการ หรือ ระบบจากของเดิมที่หน่วยงานมีอยู่ก่อนอย่างไร ด้วย</p> <p>๔) มีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก – รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไม่รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการงานที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการงาน หรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือ แนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูง-สูงมาก ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต)</p> <p>๕) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	ระดับคะแนน E (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ G ก่อน)
<p>๖) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้</p> <p>๖.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวข้องกับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ในรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล ตามความเหมาะสมที่ประชาชนสะดวกต่อการเข้าถึงและสามารถนำข้อมูลไปประมวลผลต่อด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้เช่น ในรูปแบบไฟล์ MS World MS Excel ในเว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างน้อย ๓ รายการ ดังนี้ (๑) รายละเอียดโครงการ (๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามรายการ (Cost breakdown) (๓) ขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง</p> <p>๖.๒ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (เฉพาะกรณีโครงการไม่ได้เข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม) ให้มีความร่วมมือกัน ๒ ฝ่าย ในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อ จัดจ้าง ระหว่างรัฐกับเอกชน (อาจจัดทำเป็นเอกสารรูปแบบ เช่น เจตจำนง เจตนารมณ์ ข้อตกลง สัญญาคุณธรรมฯ เป็นต้น) การกำหนดข้อความ อัจฉริยะสำคัญตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาประยุกต์ใช้</p> <p>๗) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>	

บทที่ ๔

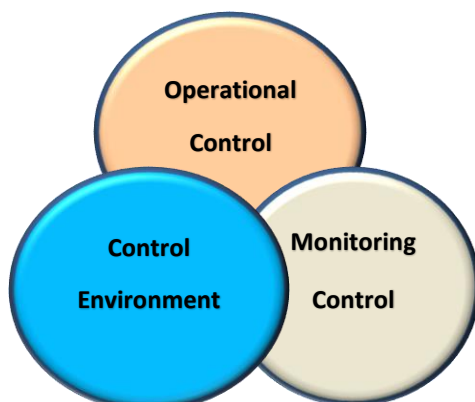
๔. กรอบแนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๔.๑ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่จัดส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ผ่าน ๆ มา พบว่า ส่วนใหญ่ได้นำขั้นตอนการปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายและมาตรการอบรมปลูกจิตสำนึก โครงการอบรมให้ความรู้ หรือนโยบาย มาตรการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ประกาศในภาพรวมขององค์กรมากำหนดเป็นมาตรการ โดยไม่สอดคล้อง ตรงประเด็นจุดเสี่ยงการทุจริตที่แท้จริง ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อให้คดีการทุจริตและประพฤตินิชอบลดลง ตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบ แผนแม่บทย่อยด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ

การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How to) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ข้อมูลที่น่ามาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต **เปรียบเทียบเป็นต้นน้ำ** เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด **เปรียบเทียบเป็นกลางน้ำ** ส่วนมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำไปสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติการณ์ของความเสี่ยงที่ค้นพบได้จึง **เปรียบเทียบปลายน้ำ** มาตรการต่าง ๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

ตัวอย่าง แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control)

๔.๒ การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) เป็นการระบุว่ามาตรการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานหรือข้อปฏิบัติอะไรที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- ✘ จัดให้มี Documentation ในการปฏิบัติงาน เช่น การบันทึกภาพ เสียง ฯลฯ
- ✘ การใช้เอกสาร การรับรองตนเองเพื่อควบคุมในขั้นตอนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้หรือตรวจสอบได้ยาก หรือไม่สามารถพิสูจน์ได้
- ✘ การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบ ตรวจสอบ
- ✘ การกระทบข้อมูล อย่างน้อย ๒ แหล่งข้อมูลให้ตรงกัน
- ✘ การตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเพียงเอกสารอย่างเดียว)
- ✘ การใช้ระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการ เพื่อการเผชิญหน้า
- ✘ ปรับ/เปลี่ยน Process
- ✘ ลดขั้นตอน ลดดุลยพินิจ

๔.๓ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น

๔.๓.๑ การเปิดเผยข้อมูล

ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลของรัฐบาลที่ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงนำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใด ๆ (องค์การสหประชาชาติ, ๒๐๑๖) รัฐบาลเปิด คือ วัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ส่งเสริมหลักการของความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในอันที่จะสนับสนุนประชาธิปไตยโดยรวม (OECD ๒๐๑๗)

คุณลักษณะของข้อมูลเปิด (World Wide Web Foudation, ๒๐๑๕) “ลักษณะข้อมูล”

๔.๓.๒ ลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย (Open Data)

- ๑) ข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete)
- ๒) เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง (Primary)
- ๓) อยู่ในเวลาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของข้อมูล (Timely)
- ๔) สะดวกในการเข้าถึง (Accessible)
- ๕) สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถประมวลผลได้ (Machine Process able)
- ๖) ต้องเปิดเผยโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory)
- ๗) ต้องไม่มีลิขสิทธิ์ (Non-proprietary)
- ๘) ทุกคนมีสิทธิใช้ข้อมูลได้ (License -Free)

๔.๓.๓ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแล้ว ข้อมูลเหล่านี้ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ซึ่งเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงานของภาครัฐ ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มมูลค่าให้กับหน่วยงานราชการ ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการทำงานและการใช้อำนาจของภาครัฐ ลดโอกาสการเกิดทุจริตที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติราชการสามารถบรรลุเป้าประสงค์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศและพัฒนาสู่ความยั่งยืนได้อย่างสมบูรณ์

๔.๓.๔ การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก-รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไม่รับสินบนสินน้ำใจ และไม่เรียกร้อยผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นประโยชน์ มาตรการ คู่มือ หรือแนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูงชัดเจน)

ตัวอย่าง การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด ๆ จากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องสามารถตอบคำถามนี้ให้ได้ก่อน

- Ω **ใครให้** ถ้าไม่ใช่เรามีตำแหน่งที่นี่ เค้าจะให้เราหรือไม่
- Ω **ให้อะไร** ของขวัญ สินน้ำใจ หรือการเลี้ยงรับรอง หุรหุราหรือแพงเกินไปหรือไม่
- Ω **ให้เมื่อใด** ช่วงเวลาหรือความบ่อยครั้งในการให้หรือเลี้ยงรับรอง เช่น การขออนุญาต อนุญาต ต่อใบอนุญาต ประมูลโครงการของรัฐ
- Ω **ทำไมต้องรับ** รับแล้วจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงดุลยพินิจ หรือเอื้อประโยชน์ภายหลังหรือไม่ ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

สินบน (Bribery) : ทริพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้สัญญาว่าจะให้มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ค่าอำนวยความสะดวก : คือค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการหรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้น

ค่ารับรอง และของขวัญ ค่ารับรองและของขวัญ : เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของผู้รับบริการรัฐ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี หรือเป็นการแสดงออกซึ่งสินน้ำใจ วัฒนธรรมทางสังคมซึ่งอาจรวมถึง ค่าที่พัก ค่าโดยสาร การศึกษาดูงาน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม บัตรกำนัล ฯลฯ

สินน้ำใจ : คือความเอื้อเฟื้อเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีน้ำใจ ความมีมิตรไมตรีการดูแลกันและกัน เป็นต้น โดยอาจหวังการเอาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐของผู้รับในอนาคต

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ : ที่เป็นค่าสิ่งของใด ๆ ที่มีค่าทางการเงินรวมถึงสิ่งใช้แทนเงินสดและสิ่งที่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าหรือบริการได้

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ (Conflict of interests : COI) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่าง การขัดกันของประโยชน์ส่วนตนของเจ้าหน้าที่ นักการเมือง หรือพนักงานที่นำมาตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม จนทำให้เกิดไม่เป็นกลาง ไม่มีความสมดุลและไม่ถูกต้องของผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เท่าที่ควร ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะสามารถนำไปสู่การทุจริตได้

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์มี ๓ ประเภท ได้แก่

- **ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual)** คือ มีการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น
- **ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent)** เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริง ๆ อาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง
- **ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential)** ผลประโยชน์ส่วนตัวที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

สำหรับลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดในปัจจุบันมี ๙ ลักษณะ ดังนี้

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนสังกัด
๓. การทำงานหลังจากพ้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่หรือเกษียณอายุราชการ
๔. การทำงานอาชีพพิเศษที่ตรงกับหน้าที่ของรัฐ
๕. การใช้ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
๖. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อผลทางการเมือง
๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง
๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น
ลักษณะพฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๓.๕ การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) การออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง (Monitoring System) วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise Check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก ๓-Lines of Defense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

ตัวอย่างความเสี่ยงการทุจริต

๑) โครงการระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง Free WIFI-CCTV

- การกำหนดราคากลางอาจไม่สอดคล้องกับรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะ
- ติดตั้งวงจรอาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น หรือซ้ำซ้อนกันเอง ติดตั้งไม่ครบ
- อุปกรณ์บำรุงต่าง ๆ อาจราคาแพงเกินความเป็นจริงเกิดความจำเป็นหรือจำเป็นน้อย
- อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- กล้องโทรทัศน์วงจรปิดแสดงภาพบนจอโทรทัศน์อาจไม่ชัด เช่น ภาพมัว ไม่คมชัด กลางคืนภาพไม่ชัด เพราะไม่มีไฟฟาส่องสว่างเพียงพอ

๒) ความเสี่ยง/สัญญาณเตือนว่าต้องมีการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด (ข้อมูลจากคู่มือพิชิตความเสี่ยงต่อการทุจริตของ UNDP) นำมาเป็นเพียงตัวอย่างบางส่วน

ระยะก่อนประมูล

- บรรจुरายการที่ไม่จำเป็นไว้ในแผนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากการเปิดประกวดราคาโดยไม่มีเหตุผลที่สมควร
- การแก้ไขสัญญาบางอย่างทำให้ได้ประโยชน์จากการแข่งขันหรือจากการที่ควรจัดซื้อสินค้าแยก (เช่น กิจกรรมเพิ่มเติมซึ่งไม่เข้าลักษณะที่ควรเป็นส่วนต่อของสัญญาที่มีอยู่)
- การแยกสัญญา แบ่งรายการจัดซื้อออกเป็นหน่วยย่อยทั้งที่ควรจัดซื้อรวมกัน
- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์บางบริษัทอย่างใกล้ชิด คุณสมบัติที่คลุมเครือ กำกวมไม่สมบูรณ์
- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะกำหนดให้ใช้สินค้าบางยี่ห้อโดยไม่ได้ระบุว่า “หรือเทียบเท่า”

ระหว่างการประมูล

- เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างให้ข้อมูลภายในแก่ผู้ประมูลที่ตนสนับสนุน
- ข้อมูลความลับรั่วไหล เช่น ข้อมูลประมาณการต้นทุน
- การตัดผู้ประมูลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมออกโดยมิชอบ
- การยื่นซองประมูลเป็นส่วนที่อ่อนไหวซึ่งอาจมีการรับซองประมูลที่ยื่นช้า
- เอาสิ่งของที่อยู่ในซองออกเพื่อให้ผู้เข้าประมูลขาดคุณสมบัติ
- การเปิดซองประมูล เกณฑ์การประเมินที่นำมาใช้แตกต่างจากที่อยู่ในเอกสารการประมูล
- จัดทำเกณฑ์ย่อยหรือขั้นตอนการประเมินที่ไม่เหมาะสมหรือโดยพลการขณะที่ประเมินซึ่งแตกต่างจากเอกสารการประมูลที่เผยแพร่
- ปฏิเสธของประมูลโดยอ้างว่าขาดองค์ประกอบ เช่น ไม่มีแค็ตตาล็อก หรือแผ่นพับสำหรับสินค้าที่เสนอ
- คณะกรรมการประเมินสร้างวิธีการประเมินขึ้นมาเอง ซึ่งแตกต่างจากเอกสารการประมูลที่เผยแพร่

ระยะหลังการประมูล

- มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาบางอย่างทำให้มีเวลามากขึ้น
- มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทน หรืองานก่อสร้างไม่ได้มาตรฐานไม่ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในสัญญา

แหล่งข้อมูลจาก : ๑. เอกสารการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร โดยฉวีวรรณ นิลวงศ์ สำนักงาน ป.ป.ท. พ.ย. ๖๔
 ๒. คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
 เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ
 ๒๕๖๕”

ส่วนที่ ๒

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุด ของสำนักงาน กปร.

๑. หลักการและเหตุผล

ตามมติที่ประชุมของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ๓๑๓ หน่วยงาน จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีด้วยกัน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้านที่ ๒. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานระดับกรมที่มีบทบาท ภารกิจตามเกณฑ์ของสำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดในด้านที่ ๓ คือ หน่วยงานจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ โดยเลือกกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ในโครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุด

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำนักงาน กปร. ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) เนื่องจากเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณฯ สูงสุดขององค์กร จึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน และแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยงตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด แต่เนื่องจาก ในช่วงดำเนินโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ แต่เนื่องด้วย สำนักงาน กปร. ได้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการฯ จึงทำให้สามารถปรับแผนและเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทำให้โครงการสามารถดำเนินได้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สำนักงาน กปร. ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในรูปแบบของกระบวนการ/วิธีการ และงบประมาณ ที่ทำให้แผนงาน/โครงการไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงาน กปร. จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความเข้มข้นมากขึ้น โดยเน้นเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพในแต่ละระดับ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาและควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในระดับดีเยี่ยม (Excellent) เพื่อให้มั่นใจว่า สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานที่ปลอดการทุจริต

๒. วิธีการ

สำนักงาน กปร. พิจารณาจากโครงการฯ ที่ได้รับงบประมาณสูงสุดของสำนักงาน พร้อมทั้งมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในกรณีถ้าเป็นโครงการลักษณะเดิม “ค่ายเยาวชนฯ” กลุ่มงานผู้รับผิดชอบ จะนำมาตรการเดิมมาพิจารณาเพิ่มเติมเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ ๓ ระดับ คือ ระดับพอใช้ ระดับดี และระดับยอดเยี่ยม โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งรายงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. โดยแบ่งการรายงานออกเป็น ๒ ช่วง คือ **ช่วงที่ ๑** ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ และ **ช่วงที่ ๒** ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ ประชุมหารือกับกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ใช้งบประมาณสูงสุดขององค์กร (กปส./กบง./ศปท.)

๒.๒ ดำเนินการตามขั้นตอน

- ขั้นตอนในการเขียนโครงการฯ
- ขั้นตอนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ขั้นตอนในการหาความเสี่ยงของงาน
- กำหนดแนวทาง/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- เสนอผู้บริหารเห็นชอบและอนุมัติใช้
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ในช่องทางที่บุคคลภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๒.๓ ติดตามประเมินผล (พัฒนา/ปรับปรุง)

๒.๔ รายงาน ศปท. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ การดำเนินการทุกขั้นตอนจะต้องแล้วเสร็จก่อนส่ง สำนักงาน ป.ป.ท. ๑๐ วันทำการ

๓. การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน กปร. ดำเนินการในกระบวนการงานด้านที่ ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง และจะเพิ่มเติมเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) ตามระดับ (Scale) ที่กำหนด ดังนี้

P (PASS) ระดับพอใช้

G (Good) ระดับดี

E (Excellent) ระดับยอดเยี่ยม

เกณฑ์การประเมิน ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้าง

<p>ด้านความเสี่ยง การทุจริต</p>	<p>เกณฑ์การประเมิน “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control)</p>
<p>๑. โครงการ จัดซื้อ จัดจ้าง</p>	<p>ระดับคะแนน P (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ)</p> <p>๑) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างตรงจุด ตรงประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๒) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	<p>ระดับคะแนน G (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ P ก่อน) และต้องเป็นมาตรการฯ ของประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรง สูง-สูงมาก เท่านั้น</p> <p>๓) มีการพัฒนามาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องแสดงให้เห็นถึงการพัฒนามาตรการ หรือระบบจากของเดิมที่หน่วยงานมีอยู่ก่อนอย่างไร ด้วย</p> <p>๔) มีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก - รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ไม่รับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือ แนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูง-สูงมาก ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต)</p> <p>๕) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>
	<p>ระดับคะแนน E (ต้องผ่านเกณฑ์ระดับ G ก่อน)</p> <p>๖) มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้</p> <p>๖.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวข้องกับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ในรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล ตามความเหมาะสมที่ประชาชนสะดวกต่อการเข้าถึงและสามารถนำข้อมูลไปประมวลผลต่อด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้เช่น ในรูปแบบไฟล์ MS Word MS Excel ในเว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างน้อย ๓ รายการ ดังนี้ (๑) รายละเอียดโครงการ (๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามรายการ (Cost breakdown) (๓) ขอบเขตงาน (TOR) และราคากลาง</p> <p>๖.๒ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (เฉพาะกรณีโครงการไม่ได้เข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม) ให้มีความร่วมมือกัน ๒ ฝ่าย ในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อ จัดจ้างระหว่างรัฐกับเอกชน (อาจจัดทำเป็นเอกสารรูปแบบ เช่น เจตจำนง เจตนารมณ์ ข้อตกลง สัญญาคุณธรรมฯ เป็นต้น) การกำหนดข้อความ อาจนำสาระสำคัญตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มาประยุกต์ใช้</p> <p>๗) แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้หรือมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน</p>

๔. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (กระบวนการเขียนโครงการฯ TOR)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

● สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
● สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
● สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
● สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

● สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
● สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
● สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
● สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๕.

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวง/หน่วยงาน.....

- รายงานรอบที่ ๑ (ภายใน ๑ มีนาคม ๒๕๖๕)
 รายงานรอบที่ ๒ (ภายใน ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ลงชื่อผู้รายงาน

ตำแหน่ง

เบอร์โทร.....

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๖๕

<p style="text-align: center;">แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต จำนวนรวม หน่วยงาน</p>			
ชื่อหน่วยงาน.....			
<p>ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑. ชื่อโครงการ..... ๒. งบประมาณ..... บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง.....ระยะเวลาดำเนินการ..... ☐ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) ๔. ส่งรายละเอียดประมาณการ งบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ) ☐ ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑ ☐ ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....</p>			
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	รายละเอียดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๓.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๔.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๕.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๖.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๗.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๘.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๙.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๐.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๓.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		

๕.๑

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวง/หน่วยงาน.....

รายงานรอบที่ ๑ (ภายใน ๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

รายงานรอบที่ ๒ (ภายใน ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ลงชื่อผู้รายงาน

ตำแหน่ง

เบอร์โทร.....

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๖๕

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต รอบที่ ๒ ผลการดำเนินการความเสี่ยงการทุจริต จำนวนรวม หน่วยงาน			
ชื่อหน่วยงาน.....			
ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑. ชื่อโครงการ..... ๒. งบประมาณ..... บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง.....ระยะเวลาดำเนินการ..... ☐ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) ๔. ส่งรายละเอียดประมาณการ งบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ) ☐ ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑ ☐ ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....			
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๓.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๔.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๕.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๖.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๗.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๘.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๙.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๐.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		
๑๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ประเด็นความเสี่ยง :		

รายละเอียดการรายงาน (ของสำนักงาน ป.ป.ท.)

๑. แบบรายงาน ดังนี้

(๑) **แบบรายงานที่ ๑** แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใช้กับทุกหน่วยงาน

(๒) **แบบรายงานที่ ๒** แบบแสดงรายละเอียดประมาณการ งบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ใช้กับหน่วยงานที่ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้าง (ทั้งนี้แบบรายงานสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม)

๒. กำหนดส่งรายงาน

๒.๑ (รายงานรอบที่ ๑) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน **จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕** ตามแบบรายงาน

สำหรับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แนบรายละเอียดประมาณการ งบประมาณแต่ละรายการของโครงการ ในรูปแบบไฟล์ MS World หรือไฟล์ MS Excel พร้อมรายงานรอบที่ ๑ ทุกโครงการ (ตามแบบรายงาน)

๒.๒ (รายงานรอบที่ ๒) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน **จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕** ตามแบบรายงาน

กรณี สปท. จัดส่งไม่ครบหรือไม่ทันตามกำหนดเวลา อาจส่งผลกระทบต่อผลการประเมินเชิงคุณภาพ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ท. จะทำการแจ้งผลการประเมิน ภายในเดือน กันยายน ๒๕๖๕

๒.๓ จัดส่งรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ ๑ และรายงานรอบที่ ๒) มายังกลุ่มงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตภาครัฐ กองอำนวยการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. ๙๙ หมู่ ๔ อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ พร้อมทั้งเอกสารในรูปแบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Email : pacc.crapublicsector@gmail.com

๓. สปท. กระทบวง กับ การขับเคลื่อน และรวบรวมรายงานในภาพรวมของ สปท.จัดส่งสำนักงาน ป.ป.ท.

๔.๑ กลุ่มเป้าหมายและการขับเคลื่อน

๔.๑.๑ กลุ่มเป้าหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมจำนวน ๔๐๒ หน่วยงาน ได้แก่

- หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าจำนวน ๑๕๐ หน่วยงาน
- รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕๑ หน่วยงาน
- องค์การมหาชน จำนวน ๕๕ หน่วยงาน
- หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ จำนวน ๑๘ หน่วยงาน
- จังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด
- องค์กรปกครองรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตใน กทม.

๕๐ เขตและเมืองพัทยา) จำนวน ๕๒ หน่วยงาน

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จำนวนรวม ๑ โครงการ (ขั้นตอนการกำหนด TOR)

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ชื่อโครงการ คว้าเยาวชนรุ่งานสืบสวนพระราชดำริ รุ่นที่ ๑๒

๒. งบประมาณ ๒,๐๗๒,๕๐๐ บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง ..การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ระยะเวลาดำเนินการ นับจากลงนามในสัญญาจ้างใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕

เงินงบประมาณ

เงินนอกงบประมาณ

๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๔. ส่งรายละเอียดประมาณการ งบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS World หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ)

ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑

ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	รายละเอียดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การคัดเลือกเยาวชน ประเด็นความเสี่ยง : การเลือกปฏิบัติในการ คัดเลือกเยาวชนมาเข้าร่วมโครงการฯ	๒ x ๓ ปานกลาง	- มีการประกาศการรับสมัครในหลากหลายช่องทาง อาทิ หนังสือเชิญอย่างเป็นทางการไปยังสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์และ Facebook สำนักงาน กปร. วิทยุ Facebook Page ข่าวสารต่าง ๆ ไลน์กลุ่มที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น - มีการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้สมัครไว้อย่างชัดเจน - สถาบันการศึกษาเป็นผู้พิจารณาสมาชิกในทีม ทั้ง ๔ คน ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และมีการลงนามรับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษา - มีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการฯ ซึ่งมีหน้าที่ในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมจากโครงการของเยาวชน ตามหัวข้อที่กำหนด - มีการประกาศผลการคัดเลือกในหลายช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์สำนักงาน กปร. และหนังสือแจ้งสถาบันการศึกษาอย่างเป็นทางการ
๒.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ภาคทฤษฎี ประเด็นความเสี่ยง : การคัดเลือกวิทยากร ไม่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	๒ x ๒ ต่ำ	- พิจารณาความเหมาะสมของวิทยากร โดยดูจากเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงข้อมูลพื้นฐานความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับกิจกรรมและคำตอบแทน และประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงและ รายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	รายละเอียด มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๓.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ประเด็นความเสี่ยง : การจัดกิจกรรมให้ เหมาะสม สอดคล้องกับหัวข้อ/องค์ความรู้ที่ กำหนดไว้	๒ x ๒ ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - คณะทำงานฯ ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ โครงการ หรือและกำหนดกิจกรรม การฝึก ปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ กับเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ - มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรม อย่างละเอียด และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบและ ดำเนินการ - มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับความรู้อย่างทั่วถึง ตลอดจนมีการ แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น ตาม ระยะเวลาที่กำหนด
๔.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ภายในโครงการ ประเด็นความเสี่ยง : การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัย	๒ x ๒ ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีทีมงานที่ดูแลเยาวชนอย่างเพียงพอ และทั่วถึง - พิจารณาความเหมาะสมของที่พัก อาหาร ยานพาหนะให้เพียงพอต่อความต้องการ - กำหนดให้การเตรียมพร้อมสำหรับการตรวจ ATK ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นความรับผิดชอบ ของผู้รับจ้าง และมีอุปกรณ์ป้องกันในระหว่าง การจัดกิจกรรมที่เพียงพอเหมาะสม - มีการจัดเตรียมบุคลากรทางการแพทย์ไว้ สำหรับกรณีเจ็บป่วยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ - คำนึงถึงความปลอดภัยตลอดการดำเนิน กิจกรรมและทำประกันอุบัติเหตุให้แก่ผู้ร่วม กิจกรรม
๕.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การจัดกิจกรรม การประกวดโครงการของเยาวชนอาสาสมัครต่อ พระราชดำริ ประเด็นความเสี่ยง : การพิจารณาตัดสิน	๒ x ๓ ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวด ผลงานโครงการของเยาวชนฯ จากผู้มี ประสบการณ์ตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ เป็นต้น - มีการกำหนดหลักเกณฑ์การตัดสินไว้อย่าง ชัดเจน พร้อมทั้งประกาศให้ทีมเยาวชนได้รับ ทราบก่อน - คณะกรรมการมีการลงพื้นที่ตรวจสอบโครงการ ตลอดจนสัมภาษณ์การดำเนินงานของเยาวชน - มีการประกาศผลการตัดสินผ่านทางเว็บไซต์ สำนักงาน กปร.
๖.	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การผลิตและเผยแพร่ ข่าวการจัดกิจกรรมของโครงการฯ ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ประเด็นความเสี่ยง : ความเหมาะสมของสื่อและ ช่องทางการเผยแพร่	๑ x ๒ ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางของสำนักงาน กปร. และเครือข่าย - มีการกำหนดรูปแบบสื่อที่เผยแพร่ไว้อย่างชัดเจน - มีการตรวจสอบข้อมูลกิจกรรมของเยาวชนก่อน การเผยแพร่

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จำนวนรวม 1 โครงการ (ขั้นตอนการกำหนด TOR)

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ชื่อโครงการ ค่ายเยาวชนผู้งานสืบสวนพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

๒. งบประมาณ ๒,๐๗๒,๕๐๐ บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์

ระยะเวลาดำเนินการ ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้จัดจ้าง (ระยะเวลาในการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์)

ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา ถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕

เงินงบประมาณ

เงินนอกงบประมาณ

๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๔. ส่งรายละเอียดประมาณการ งบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ)

ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑

ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	รายละเอียดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	ขั้นตอนการดำเนินงาน : รายงานขอจ้าง ค่าจ้าง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประเด็นความเสี่ยง : การเลือกคณะกรรมการที่อยู่ในกองของเจ้าของโครงการมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของคณะกรรมการแต่ละชุด	๒ x ๒ ต่ำ	กำหนดให้เจ้าของโครงการ เลือกคณะกรรมการ เป็นคนนอกกองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของคณะกรรมการแต่ละชุด
๒	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การยื่นเสนอราคาในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ของผู้ยื่นข้อเสนอ ประเด็นความเสี่ยง : ผู้ยื่นข้อเสนอบางรายรู้จักกันแล้วแอบฮั้วกันก่อนยื่นเสนอราคา	๒ x ๓ ปานกลาง	เนื่องจากเป็นความเสี่ยงจากภายนอกที่หน่วยงานไม่สามารถควบคุมได้ เพราะหน่วยงานสามารถตรวจสอบการมีผลประโยชน์ร่วมกันจากเอกสารหลักฐานเพียงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามทางผู้จัดจ้างจะพิจารณาและยึดหลักเกณฑ์ตาม TOR เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรเป็นหลัก
๓	ขั้นตอนการดำเนินงาน : การพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประเด็นความเสี่ยง : คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และเจ้าของโครงการเรียกร้องในส่วนที่เกินจากข้อกำหนดขอบเขตงาน	๒ x ๒ ต่ำ	กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และเจ้าของโครงการจะต้องพิจารณาตามที่ข้อกำหนดขอบเขตงานกำหนด หากมีเพิ่มเติมจะต้องเป็นทางผู้ยื่นข้อเสนอเป็นผู้ให้เพิ่มเติม โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมแต่อย่างใด และนำข้อเสนอเพิ่มเติมนี้ เสนอต่อผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติ ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับงานจ้างดังกล่าว และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน

๔	<p>ขั้นตอนการดำเนินงาน : การอนุมัติสั่งจ้าง และ ประกาศผลผู้ชนะการประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ ประเด็นความเสี่ยง : ผู้มีอำนาจอนุมัติมีความสนิท สนมเป็นการส่วนตัวกับผู้ยื่นข้อเสนอ</p>	<p>๒ x ๒ ต่ำ</p>	<p>กำหนดให้ผู้มีอำนาจอนุมัติลงนามอนุมัติสั่งซื้อสั่ง จ้างภายในวงเงินที่หัวหน้าหน่วยงานกำหนดเป็น คำสั่งไว้ ซึ่งจะพิจารณาตามที่คณะกรรมการ พิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เสนอ</p>
๕	<p>ขั้นตอนการดำเนินงาน : การตรวจรับพัสดุในงาน จ้างดังกล่าว ประเด็นความเสี่ยง : เจ้าของโครงการและ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุขอให้ผู้รับจ้าง ดำเนินการเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ข้อกำหนด ขอบเขตงานกำหนดไว้</p>	<p>๒ x ๒ ต่ำ</p>	<p>หากมีการดำเนินการนอกเหนือจากข้อกำหนด ขอบเขตงานที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา จะต้อง รายงานขออนุมัติเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานเพื่อ ทราบและพิจารณา โดยจะต้องไม่กระทบต่อ มูลค่าของสัญญา และเป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงาน</p>

ภาคผนวก

โครงการค่ายเยาวชนรณรงค์สืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12
ภายใต้หัวข้อ “สืบสาน รักษา ต่อยอด”
ประจำปี 2565

โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกภูมิภาคของประเทศ มีการพัฒนาที่สำคัญ คือ การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ได้แก่ ดิน ป่าไม้ และสายน้ำให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อส่งเสริมรากฐานแห่งความรู้ในการประกอบอาชีพให้ราษฎร สามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านทรัพยากรป่าไม้ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ก่อเกิดสรรพชีวิตทั้งมวล จึงมีความสำคัญอย่างมาก โลกยิ่งพัฒนา มากขึ้นเท่าใด พื้นที่ป่าไม้และต้นน้ำลำธารก็จะค่อยๆ เปลี่ยนไป นับวันพื้นที่ป่าไม้ยิ่งลดน้อยลงไป เนื่องจากถูกรุกกล้าและถูกทำลายลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการบุกรุกแผ้วถางป่าทำไร่เลื่อนลอย หรือแม้แต่ไฟป่า ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เมื่อมีน้ำป่าไหลหลากทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมฉับพลัน หน้าที่ดินพังทลาย โดยง่าย เป็นปัญหาต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต นับเป็นความทุกข์ร้อนของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงค้นคว้า ศึกษา ทดลอง ทรงประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและเผยแพร่วิทยากรสู่ราษฎรและเกษตรกร โดยเริ่มจากพื้นที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในแต่ละภูมิภาค อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสืบสาน รักษาและต่อยอดขยายผลพระราชกรณียกิจ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนอันเป็นทรัพยากรอันสำคัญของประเทศ เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การสานต่อแนวพระราชดำริเป็นไปอย่างยั่งยืน สำนักงาน กปร. จึงเห็นสมควรจัดโครงการค่ายเยาวชนรณรงค์สืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ขึ้น เพื่อให้เยาวชนระดับอุดมศึกษาทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ได้เข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือและแนวทางแก้ไขปัญหาผ่านโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในรูปแบบของการให้ความรู้แบบผสมผสานการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการลงมือฝึกปฏิบัติจากพื้นที่จริง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจและแนวพระราชดำริการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสืบสาน รักษา ต่อยอดไปสู่เยาวชน นิสิต นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ
2. เพื่อให้เยาวชนได้รับรู้และรับทราบองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริในมุมมองใหม่ หรือนวัตกรรมพัฒนาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3. เพื่อให้เยาวชนเป็นเครือข่ายในการเผยแพร่และสืบสาน รักษา ต่อยอด ขยายผลแนวพระราชดำริได้อย่างกว้างขวางและถูกต้องยิ่งขึ้น

3. การดำเนินงานโครงการ

โครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 โครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 โดยการคัดเลือกเยาวชนในระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่าอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จากสถาบันการศึกษา ทุกภูมิภาคของประเทศ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนไม่น้อยกว่า 80 คน แบ่งเป็นทีม ทีมละ 4 คน ต่อสถาบันการศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 20 ทีม เพื่อให้เยาวชนได้เข้ามาร่วมเรียนรู้แนวพระราชดำริ และผลสำเร็จในการพัฒนาจากโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด นครศรีธรรมราช โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้อง และศูนย์เรียนรู้เกษตรกร หรือปราชญ์ชาวบ้าน ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม 7 วัน 6 คืน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การสมัครและคัดเลือกทีมเยาวชน มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1. รับสมัครทีมเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 จะต้องจัดทีมจำนวน 4 คน ภายในสถาบันเดียวกันและต่างชั้นปีได้ อายุระหว่าง 18 - 25 ปี สามารถส่งเข้าร่วมได้มากกว่า 1 ทีม โดยโครงการที่ทีมเยาวชนส่งเข้าประกวดจะต้องไม่เหมือนกัน หรือโครงการอยู่คนละพื้นที่กัน

1.1.2 ทีมเยาวชนที่สนใจ จะต้องสมัครผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) เท่านั้น โดยส่งรายละเอียดส่วนบุคคล พร้อมแนบไฟล์ภาพถ่ายและไฟล์โครงการของทีมเยาวชนที่จะเข้าร่วมประกวด ภายใต้หัวข้อ **“สืบสาน รักษา ต่อยอด”** จำนวน 1 โครงการ (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด) ส่งให้คณะกรรมการ พิจารณาคัดเลือกจากโครงการของทีมเยาวชนให้เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ทั้งนี้ โครงการที่ทีมเยาวชนส่งมาให้พิจารณาจะ**ไม่**สามารถเปลี่ยนแปลงในภายหลังได้

1.1.3. เยาวชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 จะต้องเป็นผู้ที่**ไม่เคย**เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนฯ ของสำนักงาน กปร. มาก่อน **ยกเว้น** เยาวชนในโครงการค่ายเยาวชนฯ รุ่นที่ 11 ซึ่งดำเนินกิจกรรมในรูปแบบ Online สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนฯ ในรุ่นที่ 12 นี้ได้ ทั้งนี้จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

1.1.4 ตามมาตรการป้องกันและลดการแพร่ระบาดโรคโควิด-19 เยาวชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 จะต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 มาแล้วอย่างน้อย 2 เข็ม แสดงหลักฐานผ่านระบบหมอพร้อม และจะต้องมีหนังสือรับรองผลตรวจ ATK จากสถานพยาบาลของรัฐมาแสดงในวันที่เดินทางถึงพื้นที่เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนฯ

1.2 การเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้โครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ จังหวัด นครศรีธรรมราช หรือ ศูนย์เรียนรู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ดังนี้

1.2.1. กิจกรรมภาคทฤษฎี

: บรรยายพิเศษและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ การสนองพระราชดำริ หลักการทรงงาน การประยุกต์ใช้และการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อใช้สำหรับการถอดบทเรียน

: ถ่ายทอดเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ โดยรุ่นพี่จากโครงการค่ายเยาวชนรุ่นพี่ของสำนักงาน กปร. ในรุ่นที่ผ่านมา เป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิด ประสบการณ์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ หรือกระตุ้นจิตสำนึกเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อไป

1.2.2. กิจกรรมภาคปฏิบัติ (พื้นที่โครงการ)

: การเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแบบเจาะลึกให้เข้าใจถึงแนวพระราชดำริ และสามารถนำไปต่อยอดขยายผลได้

: การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติกับบุคคลต้นแบบ หรือประชาชนชาวบ้านที่เป็นผู้ให้ความรู้ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จะร่วมสืบสานแนวพระราชดำริให้บังเกิดผลต่อไปในอนาคต

1.2.3. กิจกรรมถอดบทเรียน

: การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จำนวน 1 กิจกรรม พร้อมผลิตชิ้นงาน หรือสร้างสรรค์ผลงานภายในทีม โดยมีรางวัลตามความเหมาะสม ถือเป็นรางวัลผลการเรียนรู้ผ่านชิ้นงานตามหัวข้อที่กำหนด

1.2.4. กิจกรรมสันตนาการ

: การทำกิจกรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมเน้นความรู้รัก สามัคคี และเกื้อกูลกันในการทำงานเป็นทีม

กิจกรรมที่ 2 การประกวดโครงการของเยาวชนอาสาสถานต่อพระราชดำริ

2.1 จัดให้มีการประกวดผลงานการน้อมนำแนวพระราชดำริมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรุ่นพี่สืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ได้นำแนวคิดและองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริที่ได้รับไปพัฒนาต่อยอด หรือเพิ่มเติมโครงการของทีม ซึ่งโครงการที่เยาวชนส่งเข้ามาประกวดครั้งนี้ จะต้องเป็นโครงการเดิมที่เคยส่งเข้ามาให้พิจารณาในครั้งแรก ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่ 1 เท่านั้น

2.2 การจัดส่งผลงานและรายละเอียดโครงการของทีม จะต้องจัดทำในรูปแบบ VTR หรือ Presentation หรือภาพถ่ายการดำเนินโครงการของทีมให้แก่ คณะกรรมการตัดสินผลงานการประกวดโครงการทีมเยาวชน จำนวน 5 คน ซึ่งคณะกรรมการฯ จะพิจารณาผลงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และคัดเลือกทีมเข้ารอบ จำนวน 10 ทีม จากนั้น คณะกรรมการฯ จะเดินทางไปในพื้นที่โครงการของทีมที่ได้รับคัดเลือก จำนวน 10 ทีมดังกล่าว พร้อมกับตัดสินผลการประกวดตามลำดับ

2.3 หลังจากคณะกรรมการฯ ลงพื้นที่เรียบร้อยแล้ว กำหนดให้มีการจัดงานประกาศผลการประกวด จำนวน 1 วัน โดยใช้ห้องประชุมที่สำนักงาน กปร. เป็นสถานที่จัดงาน ทีมที่ชนะการประกวดจะได้รับถ้วยรางวัล หรือโล่รางวัล จำนวน 10 รางวัล และทุนการศึกษา สำหรับทุนการศึกษาที่กำหนดให้อยู่ในวงเงินรวมทั้งสิ้น 140,000 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) มีรายละเอียด ดังนี้

- 2.3.1 รางวัลชนะเลิศ จำนวน 1 รางวัล ได้รับถ้วยรางวัลพร้อมทุนการศึกษา
- 2.3.2 รางวัลรองชนะเลิศ จำนวน 2 รางวัล ได้รับถ้วยรางวัลพร้อมทุนการศึกษา
- 2.3.3 รางวัลชมเชย จำนวน 7 รางวัล ได้รับโล่รางวัลพร้อมทุนการศึกษา
- 2.3.4 รางวัลเชิดชูเกียรติ จำนวน 1 รางวัล โล่รางวัลสำหรับมอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาของ تیمเยาวชน ซึ่งคณะกรรมการตัดสินฯ จะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์

4. วันที่-สถานที่ดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมที่ 1 ระหว่างวันจันทร์ที่ 4 – วันอาทิตย์ที่ 10 เมษายน 2565 ณ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช และกิจกรรมที่ 2 ในช่วงเดือนมิถุนายน – กันยายน 2565

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ทำให้เยาวชนได้เรียนรู้แนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถเผยแพร่พระราชกรณียกิจและองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสืบสาน รักษา ต่อยอดไปสู่สถาบันการศึกษาและสาธารณชนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.2 ทำให้เยาวชนได้รับรู้และรับทราบองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริในมุมมองใหม่ หรือนวัตกรรมพัฒนาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5.3 ทำให้เยาวชนเป็นเครือข่ายในการสืบสาน รักษา ต่อยอดขยายผลแนวพระราชดำริได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

 กองประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เลขที่ 2012 ซ.อรุณอมรินทร์ 36 ถ.อรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน ข.บางพลัด กรุงเทพฯ 10700

 0-2447-8500 – 6 ต่อ 118-119 โทรสาร 0-2447-8561

 www.rdpb.go.th

 prrdpbcamp@gmail.com

 ค่ายเยาวชนRdpbCamp

 ผู้ประสานงาน 1) นางเบญจรัตน์ อัครพลวงศ์ โทร. 081-809-8155

2) น.ส.ทศพร กาญจนเรขา โทรศัพท์ 063-7803866

3) น.ส.ประทีป ศรีคำ โทรศัพท์ 092-854-5298

กรอกใบสมัครผ่านระบบออนไลน์ (Google Form)

ภาคผนวก

โครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB Camp รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565

- คำสั่งที่ 14/2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และกรรมการตรวจรับพัสดุ งานจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
- คำสั่งที่ 28/2565 เรื่อง เปลี่ยนประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และกรรมการตรวจรับพัสดุ งานจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
- คำสั่ง เรื่อง ประกวดราคาจ้างจัดโครงการค่ายเยาวชนรู่้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์